МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОСВІТА І ЗДОРОВ'Я ПІДРОСТАЮЧОГО ПОКОЛІННЯ

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ, СПОРТУ І ЗДОРОВ'Я

ЧАСТИНА 2

Український державний університет
імені Михайла Драгоманова

2025 р.

УДК 37+613]-053.2/.6:005.745
0-72

Матеріали VII Міжнародного симпозіуму «Освіта і здоров'я підростаючого покоління»: Зб. наук. Праць, Ч.2 / За ред. Білик В.Г. Вип. 7. К.: Алатон, 2025. 163 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Білик Валентина Григорівна – завідувачка кафедри здоров'язбережувальної освіти та фізичної рекреації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова доктор педагогічних наук, професор.

Омельчук Олена Володимирівна – заступник декана з наукової роботи та міжнародних відносин, факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат педагогічних наук, доцент.

Тимошенко Олексій Валерійович – декан факультету фізичного виховання, спорту і здоров'я Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор педагогічних наук, професор.

ISBN 978-617-7834-43-3

© Редакційна колегія, 2025
© Автори статей, 2025
© Видавництво «Алатон», 2025

підвищити успішність студентів у навчанні та забезпечити гармонійний розвиток у довгостроковій перспективі.

Список використаних джерел:

1. Вокер М. Чому ми спимо. Львів: Видавництво Старого Лева. 472 с.
2. Клір Д. Атомні звички: легкий і перевірений спосіб набути корисних звичок і позбутися звичок шкідливих. Київ: КМ-Букс. 304 с.
3. Толле Е. Сила моменту Тепер. Практика. Львів: Terra Incognita , 2021. 256 с.
4. Сайт "Додаток для психічного здоров'я на кожну мить". URL: https://www.headspace.com/ (Дата звернення 19.01.2025).
5. Сайт «Знайдіть свій спокій». URL: https://www.calm.com/ua-homepage (Дата звернення 19.01.2025).

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ПЕДАГОГІВ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ СТАТЕВОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ

Спольніков Вячеслав Анатолійович
здобувач 2-го курсу спеціальності 017 «Фізична культура і спорт», Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Василенко Катерина Сергіївна
доктор філософії Phd, старший викладач кафедри здоров'язбережувальної освіти та фізичної рекреації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
Челнокова Марія Сергіївна
старший викладач кафедри здоров'язбережувальної освіти та фізичної рекреації Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Актуальність статевого виховання в освітньому процесі набуває дедалі більшого значення в умовах цифрової трансформації суспільства. Зміна форматів навчання, поширення онлайн-освіти та доступність інформаційних технологій ставлять перед педагогами нові виклики, зокрема щодо ефективного впровадження статевого виховання в цифровому середовищі. Формування готовності педагогів до реалізації цієї складової освітнього процесу є необхідною умовою забезпечення якісного виховання дітей та молоді [1; 3].

У сучасній педагогіці статеве виховання розглядається як «комплексна система педагогічних, психологічних та медичних заходів, спрямованих на виховання у підростаючого покоління усвідомленого, відповідального та здорового ставлення до питань статі та міжстатевих взаємин» [2, с. 118]. Основні аспекти статевого виховання охоплюють формування статевої ідентичності, ознайомлення з анатомо-фізіологічними особливостями розвитку дітей і підлітків, розуміння власної соціальної ролі, набуття навичок статевої гігієни та здорового сексуального життя. Крім того, важливим компонентом є надання актуальної інформації щодо профілактики захворювань репродуктивної системи, розвиток емоційної культури, формування навичок побудови гармонійних міжособистісних відносин, а також усвідомлення морально-етичних норм і принципів сімейного життя.

Основними напрямами статевого виховання школярів в умовах онлайн-навчання є формування здорових взаємин між хлопчиками та дівчатами у процесі їхнього спілкування, навчання та спільного дозвілля. Важливу роль відіграє поступове усвідомлення понять дружби, кохання, відповідальності у міжособистісних стосунках. Окрему увагу слід приділити питанням вікових змін організму, статевої моралі, впливу родинного середовища та підготовки старшокласників до сімейного життя. У сучасному суспільстві культура статевого життя є невід'ємною складовою загальної культури людини. Проте низький рівень психосексуальної культури призводить до численних проблем, що впливають на фізичне та психологічне здоров'я особистості.

Статева свідомість суспільства значною мірою визначає рівень його сексуальної культури. Саме тому виникає необхідність розробки сучасної етики статевого виховання, яка базується на наукових знаннях, враховує біологічні, психологічні, соціальні та етичні аспекти та формує позитивні поведінкові моделі. Важливими компонентами культури статевого виховання є засвоєння суспільних та сексуальних норм, формування відповідального ставлення до інтимних стосунків та розуміння їхньої ролі у житті людини. Термін «культура» походить від латинського «culture» – розвиток, освіта, виховання, і він відображає рівень вихованості, освіченості та компетентності особистості. Психосексуальна культура є невід'ємною частиною загальної внутрішньої культури людини, і вона повинна сприяти формуванню поведінкових норм, що відповідають загальноприйнятим етичним та соціальним стандартам суспільства.

Готовність педагогів до реалізації статевого виховання в умовах онлайн-навчання передбачає наявність теоретичних знань, методичної компетентності, комунікативних навичок та психологічної готовності до взаємодії з учнями. Важливими аспектами є також володіння цифровими інструментами, що дозволяють забезпечити інтерактивність, зворотний зв'язок та конфіденційність у процесі навчання.

Одним із ключових завдань є подолання бар'єрів, пов'язаних із недостатньою підготовкою педагогів, соціальними упередженнями та етичними аспектами. Ефективними стратегіями можуть бути впровадження спеціальних навчальних програм для педагогів, організація тренінгів та вебінарів, розробка методичних рекомендацій з урахуванням вікових та психологічних особливостей учнів. Використання цифрових ресурсів, таких як освітні платформи, анімаційні матеріали, інтерактивні кейси та чат-боти, сприяє покращенню якості статевого виховання.

Важливим аспектом залишається міждисциплінарний підхід, що передбачає співпрацю педагогів із психологами, соціальними працівниками та медичними фахівцями.

Таким чином, формування готовності педагогів до реалізації статевого виховання в умовах онлайн-навчання є актуальним і багатогранним завданням, що потребує комплексного підходу. Розвиток цифрової компетентності, впровадження сучасних методів навчання та підтримка педагогів у цьому процесі сприятимуть ефективному вирішенню проблем, пов'язаних із статевим вихованням у цифрову епоху.

Список використаних джерел:

1. Бялик О. В. Сучасні тенденції статевого виховання учнівської молоді в країнах Євросоюзу: дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.07 / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. Вінниця, 2017. 547 с.

2. Лахтіонов І. Ю., Шеремет І. В., Челнокова М.С. Формування готовності майбутніх вчителів основ здоров'я до статевого виховання учнів старшої школи в умовах дистанційного навчання. Освіта і здоров'я підростаючого покоління: матеріали VI Міжнародного симпозіуму: збірник наукових праць / ред. кол.: В. П. Андрущенко, О. В. Тимошенко, В. Г. Білик; УДУ імені Михайла Драгоманова, Факультет фізичного виховання, спорту і здоров'я. К.: Алатон, 2024. С. 118-119.

3. Bilyk, V., Honcharuk, V., Rozhi, I., Vasylenko, K., & Pshenychna, N. (2022). Contemporary Practice of Natural Science Training in Higher Education Institutions in Poland, Hungary and the Czech Republic: Neurobiological Aspects of Psychology. *BRAIN. Broad Research in Artificial Intelligence and Neuroscience*, Volume 13, Issue 4, 40-67. .

МЕНТАЛЬНЕ ЗДОРОВ'Я ВЧИТЕЛІВ У ВОЄННИЙ ЧАС: ВИКЛИК СЬОГОДЕННЯ

Станкевич Тетяна Валеріївна

кандидат медичних наук, провідний науковий співробітник лабораторії соціальних детермінант здоров`я населення, ДУ «Інститут громадського здоров'я ім.О.М.Марзєєва НАМН України»